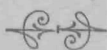

~~A 219~~
~~XIII~~

Angelček

sl

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

55a 13

Uredil

ANTON KRŽIČ.

XIII. tečaj.

~~A 219~~
~~XIII~~

V Ljubljani.

Izdalo društvo „Pripravniški dom“.

Natisnila Katoliška Tiskarna.

1905.

II 33382 ca

II ca
33382

Q 25. III. 1947/2815

KAZALO.

Pesmi.	Stran	Stran
Pesem o novem letu	1	Pesem za učence 135
Novoletne sanje	4	Cvetke so se orosile 141
Zimski dan	7	Pesmi naše Marice 142
Po zimi	11	Žabica 144
Vroča želja v mrzli zimi	14	Jeseni 145
Naš Mihec	16	Marica 145
Večna pomlad	17	Na vozu 152
Sivka	26	Kadar pečejo 160
Na ledu	33	Vesna o jeseni 162
Pomlad v zimi	33	Zimi 162
Zima — že beži!	37	Snežec naletuje 176
Pridi, pridi!	40	Tepežkarji 177
Ugasla pipa (S sliko)	42	Kako se godi 191
Idi mrzla zima!	47	
Lonček	48	
Poredni Tonče	49	
Škrjanček	49	
Pred božjim grobom	52	
Pastirjeva	54	
Mladi pomladi	55	
Veseli zvonovi	55	
Prvič na paši	55	
Dete, pridi!	65	
Spomladi (Slika)	73	
Hrost	79	
Nesrečni zidarček	80	
Solnce za goro gre	81	
Sv. Janez Krstnik	81	
Na poljani	95	
Metuljčki	97	
Ženjice	97	
Na polju	110	
V poletni noči	110	
Na paši	112	
Poletna slika	112	
Na polju	113	
Nevihta	128	
Fantič in vrabčki	129	
Naše goske	129	
		Pesmi z napevi.
		Cigan 15
		Bodimo veseli! 30
		Zvončki 63
		Naša ljuba Gospa vedne po- moči 78
		Pesem popotnega dečka 111
		Poletni večer 127
		Le poj, le poj! 143
		Slovenska dežela 158
		Vernih duš dan 174
		Pri jaslicah 190
		Povesti, popisi, legende, pripovedke itd.
		Jaslice 5
		Kdor išče 9
		Zimsko veselje 12
		Hud, pa zdrav tobak 22
		Tine na strehi 27
		Bavbav na vasi 38
		„Jaz grem k mamici!“ 43

	Stran
Dobro dete	47
Pomeranča	53
Jezusov grob (Slika)	56
Kje je iskati pomoči	58
Pasja reč — to!	68
Prvi in zadnji dve	70
„Tvoja!“ (Slika)	82
„Tomažkovi dve (Slika)	89
K zlatim zvezdicam	101
Bogoljubni otrok	109
Božer	117
Možic na tablici (Slika)	119
Pomoč v sili	123
Zakaj ni maral terne	133
„Zdaj sta pa sita!“ (Slika)	136
Njegov načrt	138
Nagrada	140
Spoštuj svojega očeta!	140
Brezovo mazilo je dobro zdravilo	148
V zarji mladosti (Slika)	152
Nesrečni tatič	154
Mlađi risar	156
Kotnikova Tinca	165
V čast sv. Miklavžu (Slika)	167
Ptičnica	169
V Ameriko	171
Božično drevesce	181
Miklavževa šiba. (Slika)	183
Prvič pri polnočnici	188

Lepi nauki.

Zatajaj se!	
1. Kaj je zatajevanje samega sebe?	2
2. Zakaj se moramo zatajevati?	18
3. Vsi ljudje se morajo zatajevati	34
4. Zapovedano in prostovoljno zatajevanje	56

5. Notranje in zunanje zatajevanje	66
6. Dvojna priložnost za zatajevanje	67
7. Kako se moramo zatajevati	98
8. Vaje v zatajevanju (telesno zatajevanje)	114
8. Vaje v zatajevanju (dušno zatajevanje)	130
9. Jezus Kristus — najlepši zgled zatajevanja	146
10. Zgled Marije device	162
11. Svetniki	178
12. Pogani	179

V zabavo in kratek čas.

Naloge	16, 80, 112, 144, 176
Kratkočasnice	48, 80, 112, 128, 144,
Zvezdina zastavica	176 48

Slike.

Speča otročička z angelci	4
Dirka na saneh	8
Mlada tabakajca	24 in 25
Sneženi mož kadi	41
Sv. Peter in Janez pri Jezusovem grobu	57
Pomladno cvetje	71 in 72
Angel se prikaže bolnici	86
Jezus trka na vrata	105
Možic na tablici	121
Otroka, putka in petelin	137
Deklica piše	153
Družinska molitev	168
Deklica na grobu	175
Miklavžev semenj	184

Priloga Vesniku

Št. 1. Ljubljana, dne 1. januarja 1905. XIII. tečaj.

Pesem o novem letu.

Zvončki novoletni
So se oglasili,
Novo, mlado leto
Svetu oznanili.

Mi pa smo kupili
Lepo belo pismo;
Mislite, da znancem
Smo pisali? — Nismo!

Beli list pisali
Novemu smo letu,
Naj natrosi sreče
Po vsem božjem svetu.

Pisemce pripeli
Smo na hišna vrata,
Angel pa ga nesel
Je v nebesa zlata.

Tamkaj trije kralji
Listič so prebrali, —
Bog vé, kaj čez leto
Bodo nam poslali?

Pa naj pride sreča
Ali pa pokora —
Vse iz roke božje
Človek vzeti mora.

Stepin.

Zatajuj se!

1. Kaj je zatajevanje samega sebe?

To že veste, kaj se pravi zatajiti kako osebo ali reč. Sv. Peter, n. pr., je zatajil svojega božjega Učenika. Kako je to storil? — Trikrat je trdil in zagotavljal, da ne pozna Jezusa, da mu ni nič znanega o njem; tako se je delal nevednega, da je dekli naravnost rekel: „Ne vem, kaj govoriš.“

Zdaj vam bo pa tudi jasno, kaj se pravi: zatajiti samega sebe. Seveda dobesedno bi to pomenilo, da se kdo skriva tako, kakor bi ga ne bilo tam, kjer ga iščejo. Ako ima kdo nujna opravila in noče, da bi ga motili, se zapre in zaklene v sobo, in vsak, ki ga išče, misli, da ga ni doma. Toda o tem tukaj ni govorenja, marveč le o tem, kar človek takorekoč sam sebi prikriva in utajuje, — skriva sam pred seboj.

Naj to pojasnita dva zgleda. Ti si bil hudo žaljen. Že se ti vzdiguje jeza; že se ti nabirajo na jeziku ostre besede; morda se ti že stiska roka zoper sovražnika: toda — ker si dober kristijan — se hitro premisliš in hočeš tako pregovoriti samega sebe, kot da bi se ti ne bilo zgodilo nič žalega. V srcu morda še jeza kipi, na obrazu je pa že lepa zastava miru. Zatajil si jezo, ali ker je bila v tem slučaju jeza takorekoč gospodarica tvoje osebe, rečem raje: zatajil si samega sebe.

Ob drugi priložnosti te zjutraj zelo mika, da bi še nekoliko poležal čez določeni čas. Lenoba ti prigovarja: Oj kako je prijetno v postelji! Ti ji pa nečeš verjeti, in čeravno veš, da bi bilo res jako prijetno še nekaj časa poležati, vendar hitiš samega sebe prigovarjati in prepričevati, da zdaj ne maraš ležati, marveč da ti je — iz ljubezni do Jezusa! — veliko ljubše vstati, ter urno skočiš iz postelje. Glej, zatajil si lenobo; ker je pa to pot bila lenoba tako mogočna, da je hotela prevladati tebe vsega — z dušo in telesom, zato smem tudi reči, zatajil si samega sebe.

Temu dvojnemu zatajevanju je podobno vse drugo zatajevanje. Mogoče je namreč vselej eno izmed teh-le

dveh: *a)* kaj neprijetnega voljno pretrpeti, ali pa *b)* odreči si kaj prijetnega.

Premagovati samega sebe se torej pravi: voljno prenesti kaj težkega ali nepovoljnega in odreči si kaj prijetnega. Zato so stari vso nalogo zatajevanja povzeli v dveh besedah: *a)* sustine — nosi (trpi)! *b)* abstine — odreci se (pusti)!

Ker pa zatajevanje ni lahka reč, marveč zahteva junaških naporov, pogumnega bojevanja, zato se zatajevanje večkrat imenuje tudi premagovanje samega sebe.

* * *

Junaška prošnja. Bog da večkrat otrokom tako spoznanje, ki ga celo odrasli nimamo vselej, in da se moramo kar čuditi. To nam priča dogodek, ki sem ga nedavno čital v neki francoski knjigi.

Majhna deklica — štela je še le devet let — reče nekega dne svoji materi:

„Mama, nekaj bi vas rada prosila, saj me boste uslišali, kajne? Sicer mi je težko izreči to prošnjo; pa sem zagotovljena, da ljubi Bog to hoče.“

„Če ljubi Bog hoče, dete moje, kako bi ti mogla odreči tvoja mati?“

„Pa je jako težko.“

„Ne; nič ni težko, kar hoče ljubi Bog.“

„Oh zame ne, mati; toda za vas.“

„Aa,“ se nasmehne mati, „hčerka me ima za manj močno kot sebe! No, poglejmo vendar ono težko reč, ki jo ljubi Bog zahteva od mene.“

„Prosim, mama, bodite tako dobri — oh, pa saj ne vem, če mi boste hoteli izpolniti — bodite tako dobri in mi včasih nasprotujte v mojih željah, — pokregajte me včasih pred mojimi sestrami, celó takrat, ko bi ne zaslužila — in potlej... ne dovolite mi včasih, ko bom vas hotela objeti... pa ne velikrat.“

„Pa zakaj to, dete moje?“ odvrne ginjena mati.

„Zato, ker sem preveč srečna, nič ne trpim za ljubega Boga, pa čutim, da je treba kaj trpeti zanj? zakaj? sama ne vem! — in potlej, ker bi rada bila

kdaj svetnica, pa je treba za to, da se ne bom nič jezila, da se ne bom kujala več, da se ne bom pritoževala več in bom zadovoljna z vsem; ali ni potrebno, da se privadim nasprotovanju in potrpljenju?

Kaj ne, mama, da mi boste storili, kar sem rekla? Boste videli, da vas bom še bolj ljubila.“

Dobra mati je prijela hčerko za roko in jo spoštljivo poljubila na čelo, pogledala na razpelo in tiho vzdihnila: „Hvala ti, moj Bog!“

Novoletne sanje.

Milica, Milica, nisi
Videla angelcev ti,
Kak so potihó, polahko
V sobico k nama prišli?

Milica, videla nisi,
Kak so priklanjali se,
In ljubeznivo ob postelj
Mehko naslanjali se?

Videla nisi peroti,
Ki so bliščale ko sneg?
Milica, videla nisi
Radostnih solz jim v očeh?

Blagoslovili so naju
In so spet tiho odšli —
Glej, in v košarico to-le
Deli so svoje dari.

Bog dobrotljivi jih pošlji
V hišico našo še kdaj;
Takrat naj vzamejo naji
S sabo — gor v angelski raj.

Marijan.

Jaslice.

(Spisal Václav Kosmák. Preložil Jožef Gruden.)

Priljubljeni se je vsem otrokom priljubljeni bo-
žični čas in pravi pravcati otroški praznik.

Pri meščanu Konradu so dobili otroci
le mleka in malo kruha.

„Danes je pred svetim dnem in post“,
je rekla mati, „zato nimate kave.“

Otroci so molčali, bili so vajeni ubogati.

Po jedi je prosil starejši deček, enajst-
letni Karol: „Mama, ali smemo iti gledat v
cerkev jaslice?“

Če se bodete postili do večera — smete.

Karol in mlajši bratec Edvard sta poskočila, po-
ljubila materi roko za mleko ter se jela oblačiti.

Ančka, najstarejši otrok, se je pritislila k materi
ter zašepetala: „Mama, ali smem iti tudi jaz?“

„Menda vendar ne boš tekala z dečkoma? Tako
velika! Pojdem jutri sama s teboj. Danes mi moraš
vendar pomagati pri peki — in ribo bomo kuhali.

Ančka je zardela, ker je pozabila na tako važno
reč, ter je hitela iz stanice gledat ribo, kako se je pre-
metavala v vodi.

Mati je medtem opravila dečka, ter ju opomnila:
„Pa lepo se mi vedita v cerkvi! Da ne bom slišala
pritožb! Pojdita dol k očetu — (bil je rokavičar) —
pa mu povejta, kam gresta.“

Dečka sta odšla v največjem veselju, da so bob-
nele stopnice pod njima, naznanila v prodajalni očetu,
kam gresta, ter obšla potem vse cerkve, kjer so bile
postavljene jaslice. Pri vsakih sta bila dolgo, k neka-
terim se še nista mogla do dobrega pririniti — toliko
je že bilo tam drugih otrok. A vsi so motrili z žare-
čimi, blaženimi očmi vse te čudeže in krasote: Jezuščka
v jaslicah, Marijo devico s svetim Jožefom, pastirje ter
bele ovčice, angela z mavrico v roki, dvigajočega se
v zraku; krasno mesto Betlehem na hribčku z mno-
gimi cerkvami in vrati; mlin, pri katerem se je vrtelo

kolo, in kjer se je zdajpazdaj prikazal mlinar z vrečo na rami, ter stopil v mlin; dimnikarja, ki je vedno pokukaval iz dimnika, zajce, srne, lovce in druge čudežne reči. Najbolj všeč pa je bil otrokom puščavnik, popolnoma zadaj v kotu. Klečal je pred lesenim križem, držal v roki vrstico pri zvončku nad svojo kočo ter pozvanjal vsake četrte ure.

Naenkrat je nekaj zaropotalo za jaslicami in štirje pastirci, ki so stali čisto gori na loki ob Betlehemu, so jeli igrati na piščali s tako sladkimi in prijetnimi zvoki, kakor bi zveneli iz daljne daljave — in eden izmed njih je dajal takt z nogo.

„Jej!“ so začudeno klicali otroci, in obrazi vseh so bili politi kakor s solncem večne blaženosti.

In v vsaki cerkvi sta videla pri jaslicah nekaj novega, krasnega, kar pri drugih ni bilo.

Tako sta hodila po cerkvah do poldne.

Ko sta se vračala domov, je rekel Edvard: „Karol, ko bi mi imeli take jaslice doma!“

„Jojmene, to bi bilo prijetno! Ali te bi še ne šle v našo sobo. — Veš kaj, pojdiva nekoliko na trg, tam bova videla še dosti takih lepih reči.“

Šla sta torej na trg, kjer je bilo videti v lesenih lopah različnih darov in mičnosti za majhne in velike otroke, in — kar je poglobitna stvar, vse naprodaj.

Dečka sta hodila od prodajalca do prodajalca, od lope do lope ter sta domalega vse občudovala. Mlade oči še niso videle mnogo in zato se jim je zdelo vse tako krasno.

„Edvard, poglej, tukaj so tudi jaslice!“ je zaklical Karol, kazaje na neko lopo.

Tam je bilo nekaj jaslic — a čisto majhnih, pastirci so bili le naslikani na papir in prilepljeni na lepenco, na drugih pa so bile ovčice iz ila ali testa, pa pobarvane.

„Take bi pa lahko postavili doma“, je rekel Karol ter poželjivo gledal na jaslice.

„Pojdiva prosit očeta, da jih nama kupi“, je svetoval Edvard. „Pojdiva!“ In stekla sta.

Na ulicah je bilo polno snega. Ko ju je videl deček, bežeča preko ceste, je vrgel za njima kepo.

Edvard se je ozrl in jezno zaklical: „Ne boš miroval? Počkaj, ti že pokažem!“ In že je segel v sneg.

„Ne, Edvard, ne lučaj, da ne ubiješ kakšnega okna!“ ga je posvaril razumnejši Karol.

Edvard je zalučil kepo v stran, pa zapretil dečku: „Ko bi bili na ledini, bi jo že steknil.“

„Tam bi mu sam pokazal“, je pritegnil Karol. „Idi, pustiva nagajivca.“ —

„No, ali sta že doma?“ ju je pozdravil oče, ko sta stopila v prodajalno. „Ali sta bila ves čas v cerkvi?“

„Ne, ampak tudi na trgu sva bila“, je odgovoril Karol. „Oče, tam so lepe jaslice!“ je jel prositi Edvard.

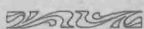
„Tako majhne in samo iz papirja. Prosim vas, kupite nama jih!“ Oče se je zasmel. „Jaslice hočeta? Naredita si jih; narejenih vama ne kupim, lenuha.“

„Saj bi jih naredila sama, pa nimava podobic.“

„Za te vama že dam, ako se bosta pridno učila celo leto! Tukaj imata dvajset krajcarjev, kupita podobic in lepenke in do večera bodo lahko narejene jaslice.“

Dečka sta bila v nebesih. Cel popoldan sta strigla, lepila in postavljala, a ko sta bila zvečer vse dovršila, sta imela veselja za tisoč goldinarjev. Pa starši tudi.

Slavili so vsi srečni sveti večer.

Zimski dan.

Oj, kako si vendar
Krasen, zimski dan,
Kadar solnce sije
Na sneženo plan!

Polje, travnik, gora
Zimsko spanje spi,
A odeja bela
Kot kristal žari.

Solnček že izgubil
Je pekočo moč,
Snežec nam pa siplje
Rádost okrog koč.

Deček vozi sanke
Gorindol čez breg,
Drsa se in poje,
V kepe stiska sneg.

Ej, kaj malo njega
Srež in led skrbj,
Saj po žilah goraka
Se pretaka kri — —

Saturnin.

Kdor išče . . .

Star pregovor že trdi: „Kdor išče ta najde.“ To je sicer res, vedno pa tudi ne. Da se ne da skrita stvar kar tako najti, je uvidel Štorov Pepček.

Preiskal je vse, tudi najbolj skrite kotičke pod streho, na hlevu in na hiši, toda sani le ni mogel najti. Celo leto so ležale lepo v šupi, in včasih jih je ogledoval z velikim veseljem. Ko je pa prišla zima, in je sneg pobelil holme in doline, so sani kar naenkrat izginile.

Samo enkrat jih je imel na klancu, potem pa nič več. Drsal se je z drugimi tovariši celo popoldne, prevračal se v sneg in prišel zvečer ves moker domov. Takoj so oče vedeli, kje je bil, in nič kaj jim ni bilo všeč. „Uči se rajši“, so rekli, „da ne boš imel samih trojk v izpričevalu.“

Potem so sicer molčali, toda Pepček je takoj uvidel, da imajo nekaj za bregom.

Sneg! Koga ne zvabi vun na prosto? Pošebno še, če je človek mlad in razposajen, kot je bil Štorov Pepček. Takoj drugi dan je spet poiskal sani, kakor drugi njegovi tovariši. On je bil sicer že med večjimi, toda za tak opravke, kot je drsanje in kepanje, se je zanimal še ravno tako, kot oni, ki so še prodajali platno in nosili smeh in jok v enem mehu, ki pa je zelo občutljiv — — Pepček je torej ravno poiskal sani in prav pazno hodil gledat pred hlev, kdaj ne bo očeta tam, da jih bo lahko izmuznil. Oče pa so imeli ravno opraviti v hlevu in kar niso hoteli proč. Pepček se jih je bal in ni upal peljati sani mimo njih, ker je vedel, da mu pokažejo samo s prstom, in uničeno bo vse njegovo veselje.

Okrog hiše pa nikakor ni mogel, ker je bil na drugi strani visok plot, čez katerega bi ne bil mogel spraviti sani.

Toda zvita glava vedno ugane. Tudi Pepček jo je. Vzel je sani lepo na roke in jih nesel, dasiravno

so bile težke, prav tiho mimo hleva na drugi konec hiše. Smuk! in izginil je za oglom. Skrivaj se je ozrl, če ga kdo ni videl. Ko opazi, da ni ravno nevarnosti, jo ubere po snegu naravnost na klanec.

Vsaka vas ima kak breg ali klanec, kjer se zbira v zimskih dneh deca. Od jutra do večera jih je polno tam. Eni se drsajo, drugi kepajo, delajo snežene može in ugibajo stvari, ki so jim neumljive.

Pri drsanju je bil Pepček vedno prvi. Tudi danes je letel kar naprej s svojimi sanmi gorindol. Komaj je bil v dnu klanca, že jih je vlekel spet nazaj na vrh. Včasih se je postavil na glavo v sneg, pa kaj to mlademu fantu? Če je prišel slučajno voz, je morala cela vrsta drsalcev ustaviti sani. Ker pa to ni bilo lahko, so morali kreniti v stran, v sneg, kjer so se navadno vsi zvrnili.

Enkrat se jih je podila precejšnja vrsta po klanecu, ko jim pride nasproti težko obložen voz. Pepček je bil prvi in ga je malo prepozno ugledal, da bi mogel ustaviti sani. Drugače se ni mogel ogniti, kot zakrmiti v stran. Eno nogo torej upre v tla, da zavijejo sani s ceste. Ker je bil pa breg takoj poleg pota in ni mogel sani hitro ustaviti, smuknejo mu po bregu. Kot blisk je šlo čez kupe snega, ki se je nakupičil na nekaterih mestih, in ubogi Pepček je odletaval čezenj s svojimi sanmi. Vsi so gledali za njim in se bali, da bi ne priletel v kako drevo, ki so stala ob vznožju brega. Toda Pepček se je trdno držal sani in jih tudi znal voditi. Samo z nogo se je dotaknil tal, pa je šlo, v katero stran je hotel. Že je bil v dnu, kjer je bilo gostejše drevje. Sani pa so še vedno šle po snegu kot blisk. Zdajpazdaj bo zadel ob drevo! Švigne tik prvega, prav blizu drugega, a že se zaleti v tretje. Sani zaškripljejo in odlete v stran, Pepček pa pade v sneg in obleži na mestu . . .

Vsi otroci jo udró naravnost po bregu k Pepčku. Dvignejo ga iz snega, toda nezavednega. Na čelu ima rano, iz katere mu teče kri. Eden dečkov vzame robec in mu obveže rano. Hitro ga položijo na sani in peljejo domov.

Mati so prišli ravno v vežo, ko ga pripeljejo domov. V prvem hipu niti umeti niso mogli, kaj naj to pomeni. Ko pa ugledajo Pepčka krvavega, jim zastane sapa in od strahu ne vedo, kaj naj store. Hitro pridejo še oče in drugi domači in ga začno drgniti s snegom. Čuteč mrzli sneg pogleda Pepček okrog sebe. Zajoka, ker ga je bolela glava. Spravijo ga v posteljo in mu obvežejo z mokro ruto vso glavo. Več dni je moral ostati doma, kajti rana na glavi je utegnila biti še nevarna.

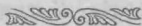
Potem pa, ko je ozdravil, je slišal marsikatero iz očetovih ust.

Pa še kaj hujšega bi bilo, da ga niso že same sani kaznovale za nepokorščino. Oče so že nekaj tipali tam okrog peči, kjer je kotiček za biče in podobne stvari... Pepčku je postajalo vroče, a oče so se usmilili in molče odšli vun...

* * *

Danes pa se ga zopet loteva želja po saneh. Rad bi jih videl, kakšne so kaj; če so res še bolj razbite, kot je bila njegova glava, kakor so se izrazili oče. Toda najti jih mora. Ne misli se sicer iti drsat, samo sani bi rad videl, one nesrečne sani, ki so se zaletete v drevo. Prijel bi jih in zagnal kam, da bi se vse razletele in ga nikdar več ne zapeljale v nesrečo.

Taras Vaziljev.

Po zimi.

Zunaj mrzel snežec pada,
Za pečjo je pa gorko;
Ptic nebroj tam zunaj strada,
Ki vas prosijo lepo:

„Dajte nam sedaj živila,
Ko vam je napolnjen hram!
Ko pomlad se bo vrnila,
Bomo hvalo pele vam...“

Osojski.

Zimsko veselje.

(Taras Vaziljev.)

vaškem zvoniku je udarila ura štiri. Hkrati je pozvonil sluga petrazredne šole, naznanjajoč, da se konča šola.

Kmalu pridejo učenci iz šole. Do vrat jih spremi gospod učitelj in zre nekaj časa za njimi. Nekateri so šli ves čas mirno, a drugi so poskakali čez ograjo v sneg in poleteli po bregu navzdol v vas — kar po vseh štirih. Kmalu jih je bilo polno na kupu, drug na drugem. Vsi sneženi so hiteli dalje, e dva sta ostala bolj zadaj.

„Zakaj si me pahnil v sneg?“

„Saj te nisem jaz!“

„Pa si me!“

„Nisem te ne!“ odgovori bolj boječe manjši učenec, Anžonov Tonček in zbeži izpred močnejšega tovariša, Kalanovega Franceljna. Toda ta jo ubere za njim in ga jame okepavati.

Pa Tonček ni bil tako neroden, kot bi si bil kdo mislil. Majhen, čokat dečko je delal take stopinje, kot zajec, kadar skoči veverica na tla in ga spravi v obupen beg.

Ko prideta pod breg, se pa Tonček opogumi, kajti tovariši so upili, da ni zanič. Hipoma se ustavi in začne prav pridno obsipavati Franceljna s kepami. Ta seveda tudi ni malomarno gledal in je storil isto. Kmalu sta se prav goreče pozdravljala s sneženimi bombami, in Tonček je imel že polno pečatov po hrbtu, klobuku in celo za vrat mu je ena priletela.

Da bi bilo treba iti s kepo za vratom v šolo — bi ne bil šel, a kepal se je pa vendarle še dalje.

Drugi otroci so se smejali in uganjali na njiju račun šale, le Tonček se je držal resno, da, skoro kislo. Že mu je bilo žal, zakaj je šel v boj proti močnejšemu tovarišu, a odjenjati le ni hotel. Misлил je nenadoma zbežati, a bilo ga je sram, da bi on, največji izmed

pritlikavcev, iz „kurjega konca vasi“, da bi on bežal pred takim iz spodnjega konca, ne, ne, kaj takega pa že ne — — —

Uvidel je pa, da mora prej ali slej omagati, ubežati.

„Še tole zaženem, pa nobene več! Debela je in v vodi sem jo namočil! Kar tisto leseno torbo mu bom razbil, da bo same deščice pobiral po snegu. Le počakaj! To jo dobiš, da se bodo vsi smejali!“

Komaj sklene, že zapodi trdo kepo. Pa — oh, zletela je v stran, srce mu je zatrepetalo — — — a hkrati so zaropotale tudi šipe Bednačeve hiše — —

Tonček ne premišlja, kaj naj stori. Ubere jo proti domu, ves v strahu, in debele solze oblijejo mladega junaka. Srce mu je bilo, kot bi hotelo skočiti iz prsi, a za seboj je slišal, kako je vpila gospodinja hiše, kjer je ubil okno.

Doma ni povedal ničesar. Ko dobi svojo običajno južino, gre v čumnato in gleda na skrivnem, kdaj bo prišel po cesti kdo Bednačevih. A bilo ni nobenega. S tem se je malo utolažil. Le to ga je skrbelo, kaj bo, če se zve to v šoli. — —

V strahu gre drugo jutro v šolo. S Franceljnom sta se včasih pred poukom pogledala, a postalo je obeh sram.

Prične se šolski pouk. Gospod učitelj niso omenili nič; tudi iz njih vedenja se ni dalo sklepati, da vedó kaj slabega o svojih učencih.

Po pouku pa zvesta Tonček in Francelj kar nenadoma, da morata počakati.

Tonček naredi kisel obraz, Francelj pa miren ostane v svoji klopi.

Gospod učitelj pridejo nazaj in vprašajo Tončka: „Kdo izmed vaju je ubil tu spodaj okno?“

„Jaz sem ga! Saj ga ne bom več!“ odgovori jokaje Tonček.

„Verjamem, ko si ga že! Kaj pa sta imela, da sta se kepala?“ ponovó gospod učitelj.

Tonček molči.

„Kaj sta imela?“

„Udaril sem ga — — pa nalašč!“

„Kolikokrat sem vam že pravil“, rečejo gospod učitelj, „da se ne smete pretepati, ne zares, ne nalašč. Vidiš, če bi mu bil ti zagnal kepo v oko, bi ga bil oslepil. Ravnotako on tebe. Podajta si roki v spravo, da se ne bosta več tepla.“

Kar zaščemelo je v mladih pretepačih, ko sta to zaslišala. Sram ju je bilo, da se morata spravljati pred učiteljem. Vendar sta morala storiti, kar so rekli. Obljubila sta, da se ne bosta več tepla, niti kepala, vsaj v vasi ne.

Da bi se ne kepala, s tem se le nista mogla sprijazniti. Znata že tako hrbte obračati, da kepa gotovo ne bo priletela v oko, seveda, če se kepata sama. Z večjo družbo je pa križ.

Pred nekaj dnevi mi je pravila Tončkova mati, da mu je odnesla Franceljnova kepa v Savo klobuk. —

„Saj pravim, to so otroci“, je pristavila ženica. „Ne miruje prej, da kaj iztakne. Kar noče, pa noče!“

Vroča želja v mrzli zimi.

Na okencih, prav majčkenih,
Se cvetje belo taja,
Po sobici iz kota v kot
Se zimski mraz sprehaja.

Ej, zimski čas je žalosten
Za revnega človeka,
Saj draga že polenca so,
In kaj še le obleka!

Zato pa kličem dan na dan:
„Oj pridi, pomlad zlata,
Zašumi, sanjajoči gozd,
Zacveti, ljuba trata!“

A. P. Grigorjev.

Cigan.

Fr. Kimovec.

Sopr. I.
II.

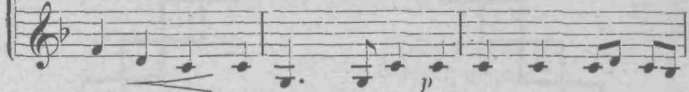

1. Ci-gan je zma-knil Kla - ri - net in
2. Da - ja - li so mu vi - nar-je, A
3. In voz mu je vo-znik pro-dal, A

Alt.

ho-dil pi - skat kri - žem svet, in ho - dil pi - skat
kra-del je gol-di - nar-je. A kra - del je gol-
ko - nja mu je sam ukral. A ko - nja mu je

križem svet,
di - nar - je } oj ta ci - ga - na - sti ci - gan!
sam u - kral }

4. In vozil se je križem svet
In piskal je na klarinet.
A kaj mu klarinet je pel?

5. Ti - ti - tatič, ci - ci - cigan,
Ti - ti - tatič, ci - ci - cigan,
Oj, ti ciganasti cigan.

Alojzij Merhar.

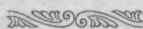
Naš Mihec.

Kadar Mihec gre na vas,
Poje in kriči naglas:
„Tonček, Lojzek, kje sta, kje?
Pojta s kepami nad me!“

Tonček, Lojzek vun na snegl
A poloti se ju smeh,
Ko brž Tonček s kepico
Zbije Mihcu čepico ...

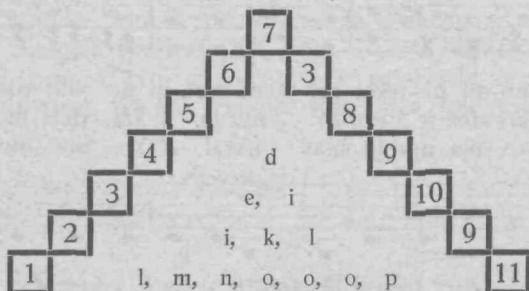
A ko Mihec gre z vasi,
Več ne poje, ne kriči,
Roke mrzle stiska v žep,
V čevlju poje mu — šlep, šlep.

Slavko Slavič.

Naloga.

(Priobčil P. R.)

Mesto številke postavite imenovane črke v predalčke. Ako prav razpostavite, boste brali dve moški krstni imeni, eno ob levi stehici navzgor, drugo ob desni navzdol. (Pratika pove eno v avgustu, drugo v novembru.)

(Rešitev in imena rešilcev prih.)

Vabilo na naročbo.

*Prosimo obilne udeležbe za novi letnik, ki bo, kakor poprejšnji, prinašal raznovrstno berilo poučne in vedrilne vsebine. „Angelček“ stane za celo leto 1 K 20 h, „Vrtcu“ pa je brezplačna priloga. — Naročnina naj se pošilja **Upravništvu** „Vrtca“, Sv. Petra cesta šte. 78, (župnišče.)*

Prodajajo se tudi še poprejšnji tečaji, in sicer I.—X. kart. po 80 h, XI. in XII. pa po 1 K. Kdor želi III. tečaj (l. 1895.), ga dobi brezplačno, ako priloži 20 h za pošiljatev.